

Inventarisatie toekomstige energiebehoefte haven-
en industriegebied Moerdijk

EERST ELEKTRIFICATIE

Om in de jaren tot 2030 te verduurzamen, kiest de in de haven van Moerdijk gevestigde industrie voor elektrificatie. Dat blijkt uit het energiebehoefte-onderzoek dat het havenbedrijf heeft laten uitvoeren in samenwerking met de industrie van Moerdijk. Jayand Baladien van Port of Moerdijk pleit voor een slimme uitbreiding van de elektriciteitsinfrastructuur.

Jayand Baladien

Precies een jaar is Jayand Baladien nu commercieel manager bij Port of Moerdijk. Vooral het duurzaamheidsaspect trok hem aan, vertelt hij, al is het 'serieus anders' om voor het havenbedrijf te werken in plaats van in het bedrijfsleven. "Ik heb wat tijd nodig gehad om de context en positie beter te leren begrijpen. Bij het havenbedrijf bevind je je in een hybride omgeving, waarin je te maken krijgt met zowel de private als publieke kant. Beide werelden hebben wij in zicht en willen wij nader tot elkaar brengen. Bedrijven weten niet altijd wat de overheid te bieden heeft. Wij kunnen daar een rol in spelen, bijvoorbeeld bij het verkrijgen van subsidie of ondersteunen bij een vergunningstraject." Port of Moerdijk heeft daarom de Industrietafel Moerdijk opgericht, waar industriële, in de haven van Moerdijk gevestigde bedrijven elk kwartaal bijeen komen. De horloges worden er gelijk gezet, zegt Baladien: "Waar is iedereen mee bezig, waar lopen we tegenaan en welke successen zijn geboekt?" Ook wordt besproken welke ervaringen in de energietransitie worden opgedaan en hoe bedrijven elkaar kunnen versterken. "Wij als havenbedrijf faciliteren, brengen deze bedrijven samen en laten ze van elkaar leren."

Glashelder

Het was aan deze industrietafel dat ruim een jaar geleden is besloten onderzoek te doen naar de energiebron van de toekomst voor de industrie in Moerdijk. Het Groningse bureau Water Energy Solutions is hiervoor ingeschakeld. Baladien: "Het havenbedrijf bekostigde het onderzoek en vroeg bedrijven om tijd te investeren voor het inzichtelijk maken van de energiebronnen, op basis van huidige projecten en groeiplannen richting 2030." De uitkomst van de studie was glashelder: de industrie kiest voor elektrificatie en (nog) niet voor waterstof als energiebron. "Dat valt te verklaren door de toepasbaarheid van elektrificatie op de korte termijn en met de beschikbaarheid van stroom. Het is de meest betrouwbare optie om processen nu te verduurzamen. Het onderzoek richtte zich op de scope 1 emissies: de uitstoot van bedrijven uit eigen bronnen ter plekke. Dat neemt niet weg dat waterstof als grondstof een belangrijke rol speelt en dat zal blijven doen."

Slim uitbreiden

Nu de voorkeur is uitgesproken voor elektrische fornuizen, e-boilers en andere vormen van elektrificatie, betekent dit niet dat de koers van de energietransitie daarmee helemaal is uitgestippeld. "Het is een eerste stap. De energietransitie volbreng je niet door één antwoord te bedenken. Je moet je voorstellen dat de industrie is gebaseerd op fossiele brandstoffen. In de energietransitie is het

"Pyrolyse is een van de hoofdprioriteiten"

30 HECTARE VOOR CIRCULAIRE INDUSTRIE

Port of Moerdijk reserveert 30 hectare terrein voor de circulaire industrie. Het richt vooral op bedrijven die zich op pyrolyse richten. "Er is ongelooflijk veel belangstelling voor", verklaart Jayand Baladien van het havenbedrijf.

Pyrolyse is geen nieuwe technologie, die vooral kleinschalig wordt toegepast. Zes jaar geleden heeft het havenbedrijf een pyrolyseproeftuin opgericht, waar bedrijven konden experimenteren met pyrolysetechnieken. "Pyrolyse is een verbrandingstechnologie waarbij geen zuurstof wordt verbruikt. Zo kan van afvalplastic bijvoorbeeld circulaire nafta worden gemaakt", legt Jayand Baladien uit.

"Shell heeft aangekondigd dat het in 2025 een miljoen ton pyrolyse-olie wil gebruiken in hun krakers", zegt hij. Dat is veel, zeker wanneer in ogenschouw wordt genomen dat de grootste pyrolyse-plant op dit moment 15.000 ton circulaire nafta per jaar produceert. Volgens Baladien is groei mogelijk wanneer de schakels in de pyrolyseketen beter op elkaar aansluiten. Een belangrijke randvoorwaarde is de verkrijgbaarheid van afval-plastics.

Port of Moerdijk wil zijn steentje bijdragen aan de ontwikkeling en toepassing van deze technologie en heeft daarom een terrein van 30 hectare voor circulaire industrie gereserveerd. "Pyrolyse is een van de hoofdprioriteiten. Er is ongelooflijk veel belangstelling voor. Een voordeel voor bedrijven is dat ze in Shell Moerdijk een grote potentiële afnemer voor de deur hebben zitten. Ook is er in Moerdijk een omvangrijke re- en upcycle-industrie die de feedstock zou kunnen leveren. Verder beschikt het havenbedrijf over terrein dat valt in de vereiste hogere BRZO-klassen, wat nog beperkt beschikbaar is in Nederland."

Foto: Danny Cornelissen

“In de energietransitie is het alsof je je fundament moet vervangen terwijl het huis blijft staan”

alsof je je fundament moet vervangen terwijl het huis blijft staan.” Daarbij komt dat alleen al in de haven van Moerdijk in de jaren tot 2040 acht keer zoveel elektriciteit nodig zal zijn dan nu het geval is. “Electriciteit is geen vanzelfsprekendheid, hoewel dat voor consumenten wel zo lijkt. Net zoals er water uit de kraan komt en de zon elke dag opkomt. Maar de elektra-infrastructuur is al decennialang in gebruik en begint het eind van zijn capaciteit te naderen. We hebben uitbreiding nodig.” Dat moet op een slimme manier gebeuren, vindt hij. Dus niet, zoals met het snelwegennet gebeurt, blijven verbreden en er met z'n allen in de ochtend- en avondspits overheen blijven rijden. “We moeten het momentum afstemmen, buffers maken en zones meer afdekken. Met dit laatste denk ik aan bijvoorbeeld lokale grid-oplossingen. Het is zaak meer innovatief te denken. Voor wat betreft het elektriciteitsaanbod is het een groot voordeel dat

DEELNEMERS INDUSTRIETAFEL MOERDIJK

Ardagh glass
ATM
Attero
BMC Moerdijk
KLK OLEO, Kolb
LyondellBasell
RWE
Shell Moerdijk
SNB
Stolthaven
Wuppermann Staal

meerdere elektriciteitsproducenten in de haven zijn gevestigd.”

Tijdrovend

Nu de keuze is uitgesproken, is het 'volle vaart vooruit', zegt Baladien. Er is infrastructuur onder de grond nodig, net als een nieuw elektriciteitsstation voor zowel 150 als 380 KV. Tennet heeft hiervoor inmiddels een startnotie geschreven, die door het Rijk is geaccordeerd. Het aanleggen van de infrastructuur is niet alleen duur, maar vooral ook tijdrovend. Het havenbedrijf gaat hiervoor lobbyen. “De druk erop zetten om de prioriteiten en gelden te krijgen om dit versneld mogelijk te maken.”